

Solidarność

POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

STANOWISKO PREZYDIUM KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI

w sprawie budżetu na rok 1993
Warszawa, 28 listopada 1992r

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ "Solidarność" wyraża najwyższe zaniepokojenie wynikami dotychczasowych prac nad budżetem Ministerstwa Edukacji Narodowej. Szkolnictwu wyższemu, którego pracownikami jest większość członków naszej Sekcji, grozi kolejny raz zmniejszenie środków budżetowych. Z rządowego projektu budżetu na 1993r wynika, że realna wartość środków na szkolnictwo wyższe będzie niższa o około 15% od wydatków w 1992r. Nie ma potrzeby wyjaśniać, że tenże 1992r był dla całej edukacji krytyczny i wiele najpilniejszych potrzeb nie zostało zaspokojonych. Pozostaje to w jaskrawej sprzeczności z publicznymi deklaracjami...pani Premier o konieczności wspierania nauki i edukacji, jako jednej z najważniejszych spraw dla przyszłości kraju i społeczeństwa.

Wziąwszy pod uwagę:

- pożądany wzrost liczby studentów, wynikający z jeszcze niskiego w Polsce wskaźnika scholaryzacji,
 - pilną potrzebę kształcenia młodych pracowników naukowych,
 - konieczność uzupełniania ubytków w wyposażeniu szkół, spowodowanych niedoborem środków w roku bieżącym i w latach ubiegłych,
 - potrzebę unowocześnienia metod kształcenia i niezbędnej aparatury,
 - dewastację budynków uczelni wskutek braku remontów,
 - wreszcie, zenująco niskie uposażenia wysoko kwalifikowanych pracowników zatrudnionych w szkolnictwie,
- musimy stwierdzić, że dalsze ograniczanie środków na szkolnictwo wyższe jest wysoce szkodliwe społecznie i stawia Polskę w sytuacji kraju zacofanego nie tylko wobec Zachodu, lecz także wobec naszych postkomunistycznych sąsiadów.

Wyrażamy zatem jednoznacznie opinię, że tak zaprojektowany budżet państwa w działach "Oświata i wychowanie" i "Szkolnictwo wyższe" nie kwalifikuje się do przyjęcia.

STANOWISKO KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI NSZZ „S” W SPRAWIE NAUKI

Warszawa, 28 listopada 1992r

Objawy kryzysu, ogarniającego dziedzinę nauki, z roku na rok zaznaczają się coraz ostrzej. Drastyczne ograniczenia środków na naukę, będące wynikiem decyzji rządu i parlamentu, doprowadziły do nieodwracalnych już strat - rozpadania się zespołów naukowych, ucieczki najzdolniejszych pracowników, a nawet likwidacji całych placówek naukowych. A przy tym oczekiwana od dawna reforma, mająca dostosować zasady działania i strukturę instytucji naukowych do potrzeb nowoczesnego państwa, nie może ruszyć z miejsca. Wszelkie podejmowane w tym zakresie działania mają charakter przypadkowy, gdyż nie są niestety elementami spójnej koncepcji. Nawet cel, który dzięki reformie powinniśmy osiągnąć, nie został jeszcze jasno określony.

OCENA SYTUACJI

Obserwując z niepokojem rozwój sytuacji w dziedzinie nauki, stwierdzamy co następuje:

1. Badania naukowe stały się we współczesnym świecie tą dziedziną, od której zależy rozwój całego państwa, a w szczególności jego rozwój gospodarczy. Przy dynamicznym postępie badań naukowych w świecie, słabość naszych instytucji naukowych grozi nie tylko utratą zdolności do intycjowania postępu, lecz nawet do skutecznego przyswajania osiągnięć nowoczesnej techniki, powstającej za granicą. Trwanie takiego stanu może doprowadzić w końcu do tego, że nasze społeczeństwo zostanie podporządkowane interesom innych, silniejszych ekonomicznie krajów, np. jako źródło taniej, nisko kwalifikowanej siły roboczej. Trudno oczekiwać by w takich warunkach gospodarka nasza osiągnęła równowagę i rozwijała się prawidłowo.
2. Drastyczne, nieuzasadnione racjonalnymi przesłankami zmniejszanie środków budżetowych na naukę, doprowadziło do tego, że w 1992 roku wydatki na ten cel nie osiągnęły nawet jednego procenta produktu krajowego brutto (0,66% w 1992 roku). Jest to stan katastrofy finansowej, w którym szybko postępuje destrukcja naszego poten-

cjału naukowego. Straty te potęguje jeszcze fakt, że nie zostały dotąd opracowane zasady polityki naukowej państwa, a także brak perspektywicznej wizji rozwoju naszej gospodarki. Niestabilność i prowizoryczne rozwiązania organizacyjne utrudniają proces dostosowywania się instytucji nauki do nowych warunków funkcjonowania państwa.

3. Sytuacja materialna pracowników nauki powoduje szereg ujemnych skutków, które nie ograniczają się bynajmniej do znanych trudności w pozyskiwaniu pracowników oraz zbyt powolnego rozwoju naukowego tych nielicznych, którzy mimo złych warunków decydują się na pracę naukową. Jeśli ludzie nauki znajdują się na pozycji obywateli drugiej kategorii (pod względem materialnym), to fakt ten odbija się wysoce niekorzystnie w świadomości społecznej. Jednym z groźnych tego skutków jest zniechęcenie młodego pokolenia do podejmowania studiów. Ucieczka za granicę wielu zdolnych i rzutkich młodych specjalistów, a równocześnie stały wzrost średniego wieku pracowników nauki w kraju grozi tym, że za jakiś czas będziemy skazani na zatrudnianie w naszych instytucjach i uczelniach specjalistów zagranicznych.

4. Państwo nie może zdjąć z siebie odpowiedzialności za stan instytucji naukowych, podobnie, jak musi odpowiadać za stan obronności kraju, ład wewnętrzny i bezpieczeństwo obywateli. Nauka to nie tylko obszar aktywności pewnej, niezbyt licznej grupy zawodowej, to przede wszystkim czynnik o istotnym znaczeniu dla kulturalnego rozwoju społeczeństwa, dla możliwości zaspokojenia jego potrzeb życiowych, wreszcie dla pozycji narodu w świecie. Jest ona także źródłem informacji na użytek państwa i obywateli. Nauka służy i jest potrzebna całemu społeczeństwu, które powinno zadbać o jej racjonalny rozwój.

Ostatnio szerzy się pogląd, że w czasie kryzysu trzeba ratować naukę, a przynajmniej to, co w niej najcenniejsze. Uważamy ten pogląd za błędny. Ratować musimy nie naukę lecz kraj przed groźącym mu załamaniem. Nauka jest jednym z na-

(dokończenie na następnej stronie)

PRACE KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI

Na Zakładowym Zebraniu Delegatów (dnia 25.11.92) przedstawiono tematy głównych prac Krajowej Sekcji Nauki, dotyczące szkolnictwa wyższego. Prace te były omawiane w poprzednich Informatorach NSZZ "S" Politechniki Śląskiej. Obecnie nie powtarzam sprawozdania z ZZD, tylko referuję prace bieżące.

Dnia 28.11.92 w części posiedzenia KSN uczestniczyli prof. J. Olęcki - wiceminister w MEN i poseł A. Smirnow, przewodniczący Sejmowej Komisji ENIPT. Został przedstawiony projekt budżetu MEN na rok 1993. Przewiduje on 5% redukcję nakładów na szkolnictwo. Ponieważ brak jest możliwości wprowadzenia wielu oszczędności od stycznia 93r, grozi nam np. zwolnienie 20% pracowników od nowego roku akademickiego. MEN nie zaakceptowało tego projektu, a minister Z. Flisowski zgłosił votum separatum. Budżet MEN m.in. nie przewiduje wykupienia zniżek kolejowych - przyznawanych nauczycielom - czego domaga się Ministerstwo Komunikacji. Projekt budżetu przewiduje mniejsze środki również dla KBN. W ubiegłym roku KBN otrzymał ok. 0,66% Produktu Krajowego Brutto, w obecnym ma otrzymać ok. 0,56% PKB. Stosunkowo większe środki od ubiegłorocznych otrzymało wojsko, policja i administracja centralna. Na forum Rządu brak jest zrozumienia problemów edukacji i nauki. Wiceminister J. Olęcki stwierdził, że w niektórych uczelniach została przekroczona rozsądna granica liczby studentów, za co nie można premiować. Na razie w MEN brak działań legislacyjnych. Przy Urzędzie Rady Ministrów powstaje komisja, która powinna opracować założenia do projektów ustaw dotyczących nauki.

W dyskusji KSN podniesiono konieczność przeznaczenia stałego % PKB na naukę, przedstawienia problemów edukacji i nauki w Klubie Parlamentarnym "S". Uznano, że przyjęcie projektu budżetu może doprowadzić do katastrofalnej sytuacji w szkolnictwie. Istnieje potrzeba szerszej akcji wyjaśniającej problem. Zwrócono uwagę na konieczność równoczesnego reformowania gospodarki i nauki. Podjęto uchwałę dotyczącą projektu budżetu MEN i stanowiska KSN w sprawie nauki.

KSN zapoznała się z tematami prac komisji sejmowych, dotyczącymi projektów ustaw, dostosowujących system prawny do ustawodawstwa innych krajów europejskich. Powinny być zmodyfikowane programy nauczania, struktura uczelni, przepisy dotyczące normalizacji, certyfikacji i wynalazczości.

KSN upoważniła Komisję do dalszych działań w sprawie zniżek kolejowych. Wydatki MEN na podróże służbowe przekraczają koszt ewentualnego wykupu bezpłatnych biletów kolejowych dla nauczycieli.

W styczniu w Sztokholmie odbędzie się kongres połączeniowy dwóch związków nauczycielskich: IFFTU - Międzynarodowej Federacji Wolnych Związków Nauczycieli (do której należy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ "S") oraz WCOPT (Światowej Konferencji Nauczycieli). 26.01.93 ma powstać Education International (EI).

Wojciech Piłlich

STANOWISKO KSN W SPRAWIE NAUKI (dokończenie)

rzędzi, które trzeba do tego wykorzystać, stawiając przed nią zadania i dając jej na to środki. Konieczne są jednak w tej sprawie zasadnicze decyzje władz państwowych.

II. POSTULATY

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ "Solidarność", zabierając po raz kolejny głos w tej sprawie, uważa za konieczne postawienie kilku podstawowych postulatów, których realizacji będzie się konsekwentnie domagać.

1. Rzeczą szczególnie ważną i pilną jest opracowanie i przedstawienie społeczeństwu głównych zasad polityki naukowej państwa, ściśle powiązanych ze wskazanym przez rząd i zaakceptowanym przez społeczeństwo kierunkiem rozwoju kraju.

Sformułowania polityki naukowej powinny zawierać w szczególności:

- określenie zadań nauki ze wskazaniem dziedzin szczególnie ważnych dla prawidłowego rozwoju kraju i osiągnięcia założonych problemów społecznych,
 - zasady finansowania badań z budżetu państwa, dostosowane do podjętych zadań i określające w sposób wiążący wielkość nakładów na naukę w perspektywie co najmniej trzyletniej. Środki przeznaczone na naukę nie powinny być niższe, niż 2% produktu krajowego brutto, gdyż dopiero wtedy będą miały charakter inwestycji przynoszącej społeczeństwu wymierne korzyści.
 - określenie środków niezbędnych do właściwego (ilościowego i jakościowego) rozwoju kadry pracowników nauki, np. przez odpowiednie wyposażenie placówek naukowych, korzystne warunki placowe oraz umożliwienie młodym pracownikom dostatecznie szybkiego awansu naukowego.
2. Istnieje nagle potrzebą opracowania i uzgodnienia zasad reformy, obejmującej całą dziedzinę badań naukowych. Konieczne jest jasne określenie celu oraz programu przekształceń niezbędnych dla prawidłowego rozwoju nauki.

Stawiamy zatem postulat niezwłocznego podjęcia tych prac; uważamy przy tym za szczególnie ważne ustalenie terminów wdrażania poszczególnych etapów reformy.

3. Istotny udział w finansowaniu nauki powinny stanowić środki pozabudżetowe. Należy jak najszybciej zastosować czynnik stymulujący dopływ tych środków w postaci przepisów zwalniających z opodatkowania część przychodu, przeznaczaną przez przedsiębiorstwa na badania naukowe. Należy także stworzyć trwały system przepisów, zapewniający działalność naukowej przywileje finansowe (ulgi podatkowe, tanie kredyty), które powinny przysługiwać niezależnie od rodzaju placówki, prowadzącej taką działalność (instytut, uczelnia, laboratorium przemysłowe, muzeum i inne).
4. Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe powinny uzyskać samodzielność i ponosić odpowiedzialność za skutki swych decyzji. Sposób, w jaki będą one przekształcane, powinien wynikać z charakteru ich działalności: Badania podstawowe lub stosowane, obszar nauki, którego dotyczą badania.
5. Pracownicy nauki znacznie wcześniej niż obecnie powinni dochodzić do samodzielności w badaniach naukowych. Dlatego też ważnym etapem reformy winno być unowocześnienie przepisów o stopniach i tytułach naukowych oraz zmiana wynikających z nich uprawnień.
6. Konieczne jest ustawowe zagwarantowanie swobody badań i publikowania prac naukowych.
7. Należy przyjąć zasadę, że w toku programowych przekształceń instytucji naukowych, uprawnienia nabyte uprzednio przez pracowników zostają w pełni zachowane, a w razie gdy nie jest to możliwe, np. z uwagi na zmiany ogólnych przepisów prawa pracy, utrata uprawnień powinna być całkowicie zrekompensovana.
8. Wszelkie projekty aktów prawnych, w szczególności zmieniające warunki pracy, muszą być poddawane opiniowaniu, zgodnie z ustawą o związkach zawodowych.

UCHWAŁA KOMISJI ZAKŁADOWEJ

z dnia 20 stycznia 1993r w sprawie wyjaśnienia osobowych skutków wprowadzenia stanu wojennego w Politechnice Śląskiej

Komisja Zakładowa NSZZ "Solidarność" wnosi do JM Rektora prośbę o powołanie w Politechnice Śląskiej zespołu do wyjaśnienia osobowych skutków wprowadzenia stanu wojennego i poniesionych przez pracowników i studentów Politechniki Śląskiej represji.

W szczególności chodzi o ujawnienie i zestawienie wszystkich przypadków:

- aresztowania i uwięzienia,
- internowania,
- przesłuchań, zatrzymań i przypadków pobicia przez SB i MO,
- zwolnień z pracy (także cofniętych),
- wymuszonych odwołań z obieralnych i mianowanych stanowisk, a także nieuzasadnionego wstrzymywania nominacji,
- relegacji studentów ze studiów i wcielania ich do karnych batalionów (Orysz, Czerwony Bór),

oraz ewentualnie innych form represji.

Dla pomocy w opracowywaniu powyższych materiałów Związek gwarantuje udział kompetentnych osób.

LIST POSŁA NA SEJM, ALOJZEGO PIETRZYKA do Przewodniczącego Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Postępu Technicznego

Katowice, dnia 25 stycznia 1993r

POSEL NA SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
ALOJZY PIETRZYK

Pan
Poseł Andrzej SMIRNOW
Przewodniczący
Komisji Edukacji, Nauki
i Postępu Technicznego
W A R S Z A W A

W załączeniu przedstawiam Panu Przewodniczącemu z uprzejmą prośbą o podjęcie w tym przedmiocie stosownych działań przez kierowaną przez Pana Komisję:

1. Stanowisko Regionalnej Sekcji Nauki Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" w sprawie działań ustawodawczych dotyczących jednostek badawczo-rozwojowych;
2. Uchwałę nr29 Komisji Zakładowej Politechniki Śląskiej z dnia 16 XII 1992r; -
3. Uchwałę Komisji Zakładowej z dnia 6 stycznia 1993r "Do Senatu Uniwersytetu Śląskiego" w Katowicach.

Pragnę wyrazić nadzieję, że katastrofalną sytuację nauki polskiej, na którą zwraca się uwagę w załączonych Uchwałach, kierowana przez Pana Komisja potraktuje z należytą uwagą, jako pilne i wymagające zdecydowanych działań zadania Komisji Edukacji, Nauki i Postępu Technicznego.

Z wyrazami szacunku i poważania

KOMUNIKAT

Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ "S"
Warszawa, 15 stycznia 1993r.

Doświadczenia ostatnich dwóch lat wskazują na konieczność pilnego podjęcia działań mających na celu zapobieżenie degradacji naszego środowiska pracy oraz gwałtownemu obniżeniu poziomu naszych plac.

W szkolnictwie wyższym przeciętne płace spadły od poziomu 112% średniej płacy w sześciu działach produkcji materialnej w I półroczu 1991r. do 90% tej średniej w IV kwartale 1992r. Odpowiednio płace pracowników całej sfery budżetowej (przede wszystkim służba zdrowia, oświata, szkolnictwo wyższe, kultura) spadły w ciągu 1,5 roku od 103% do 82%. Jest to więc realny spadek o ponad 20% naszego poziomu życia. Dodatkowo niedogodnością i istotnym zmniejszeniem naszych dochodów jest cofnięcie uprawnień do ulgowych przejazdów PKP, które posiadaliśmy od 1936 roku.

Zapowiadane w rządowym projekcie budżetu na 1993 rok:

- a) 5% redukcja liczby pracowników sfery budżetowej,
- b) ponad 15% zmniejszenie realnych nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe,
- c) możliwość dalszego spadku naszych plac,

wskazują na konieczność mobilizacji całego naszego środowiska. Mamy też obowiązek poinformowania całego społeczeństwa o grożącym niebezpieczeństwie tak ważnych dla życia Kraju usług społecznych jak edukacja czy ochrona zdrowia. Postulaty w tych sprawach kierowaliśmy do Rządu RP, a w szczególności do Ministrów: Finansów, Pracy i Spraw Socjalnych, Edukacji Narodowej, oraz Komitetu Badań Naukowych licząc, że problemy zostaną rozwiązane w toku negocjacji. Niestety wszystkie nasze argumenty zostały zlekceważone. Niektóre działania władz naruszają nawet prawo. Świadczą o tym decyzje Trybunału Konstytucyjnego w sprawie waloryzacji naszych plac i praktycznie całkowite ich zignorowanie przez Rząd. Także w sprawie zniżek kolejowych niezrealizowany został jeden z artykułów ustawy z 10 czerwca 1992r.

Powagę sytuacji doceniają niektórzy z członków władz państwowych, o czym świadczy votum separatum Ministra Edukacji Narodowej do rządowego projektu budżetu na 1993 rok oraz decyzja Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Postępu Technicznego z dnia 6.01.1993 o konieczności znacznego zwiększenia środków finansowych, przeznaczonych na edukację narodową i naukę w stosunku do rządowego projektu budżetu.

LIST PRZEWODNICZĄCEGO KSN do Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność"

Warszawa, 15 stycznia 1993r.

Krajowa Komisja NSZZ "Solidarność"
na ręce Pana Przewodniczącego
Mariana Krzaklewskiego

Prezydium krajowej Sekcji Nauki zwraca się do Komisji Krajowej o wstąpienie w spór zbiorowy w związku z degradacją naszego środowiska pracy, drastycznym obniżeniem plac większości pracowników sfery budżetowej, lekceważeniem zgłaszanych przez Związek postulatów dotyczących tej sfery.

Sytuacja, w jakiej znajduje się szkolnictwo wyższe i nauka, zmusza nas do zgłoszenia następujących postulatów:

1. Realne nakłady na szkolnictwo wyższe i naukę w 1993r. nie mogą być niższe niż w roku ubiegłym. Nie tylko naszym zdaniem, środki finansowe przeznaczone na szkolnictwo wyższe i naukę w 1993r. spadły do granicy bezpieczeństwa. Dalsze obniżanie jest groźne nie tylko dla edukacji i nauki, ale także dla perspektyw rozwojowych naszego Państwa.
2. Należy odstąpić od wymuszanej (w proponowanym przez Rząd projekcie budżetu na 1993r.) 5% redukcji zatrudnienia. Wszelkie zmiany zatrudnienia muszą mieć uzasadnienie merytoryczne i nie powinny wynikać z arbitralnych decyzji. Dodatkowo należy zaznaczyć, że w nowym roku akademickim zakładany jest dalszy wzrost liczby studentów.
3. Płace pracowników sfery budżetowej należy zwiększyć do zapowiadanego poziomu - 106% (ustawa o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej z 1992r.). Wiemy, że nasz postulat nie może być spełniony natychmiast. Domagamy się jednak konkretnego planu dojścia do tego wskaźnika, a w 1993 roku musi być uczyniony istotny krok w tym kierunku.
4. Oczekujemy uczciwej realizacji (np. w postaci obligacji Skarbu Państwa) zaległej za 1991 rok waloryzacji naszych plac, zgodnej z decyzją Trybunału Konstytucyjnego. Te zaległości powinny być natychmiast, z mocą wstecz, uwzględnione przy wyliczaniu emerytur.
5. Domagamy się zagwarantowania środków na wykup od PKP uprawnień do ulgowych przejazdów dla wszystkich pracowników resortu Edukacji Narodowej oraz instytutów naukowych. Sposób realizacji art. 10 ustawy z 20 czerwca 92r (Dz. Ust. nr54, poz.254, 1992) jest dobitnym przykładem lekceważenia pracowników i związków zawodowych.

Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki
NSZZ "Solidarność"

(Janusz Sobieszczkański)

Prezydium Krajowej Sekcji Nauki dziękuje Komisjom Zakładowym, które zdołały w krótkim czasie wypowiedzieć się w sprawie podjęcia ogólnopolskiej akcji protestacyjnej. Od 30 grudnia 1992 do dnia dzisiejszego otrzymaliśmy sześćdziesiąt siedem odpowiedzi. Sześćdziesiąt trzy komisje zakładowe opowiedziały się za podjęciem akcji protestacyjnej. Dziesięć komisji zaznaczyło, że nie popiera lub nie może poprzeć akcji protestacyjnej w formie strajku.

Wobec braku rzeczowej reakcji na zgłaszane przez nas postulaty, opierając się na stanowisku wyrażonym przez znaczną część Komisji Zakładowych, Prezydium Krajowej Sekcji Nauki postanowiło podjąć przygotowania do akcji protestacyjnej. Postanowiono powołać Zespół do przygotowania Akcji Protestacyjnej, którego organizatorami są kol. Julian Srebrny i kol. Alicja Zielińska. Delegatów poszczególnych Komisji Zakładowych lub poszczególnych środowisk, pragnących włączyć się do prac Zespołu prosimy o zgłoszenie się do Biura KSN (Warszawa, tel/fax 25-73-63).

Prezydium KSN sformułowało następujące postulaty:

1. Realne nakłady na szkolnictwo wyższe i naukę w 1993 roku nie mogą być niższe niż w roku ubiegłym. Nie tylko naszym zdaniem środki finansowe, przeznaczone na szkolnictwo wyższe i naukę w 1993 roku spadły do granicy bezpieczeństwa. Dalsze obniżanie jest groźne nie tylko dla edukacji i nauki, ale także dla perspektyw rozwoju naszego państwa.
2. Należy odstąpić od wymuszanej (w proponowanym przez Rząd projekcie budżetu na 1993 rok) 5% redukcji zatrudnienia. Wszelkie zmiany zatrudnienia muszą mieć uzasadnienie merytoryczne i nie powinny wynikać z arbitralnych decyzji. Dodatkowo

(dokończenie na następnej stronie)

KOMUNIKAT Prezydium KSN (dokończenie)

wo należy zaznaczyć, że w nowym roku akademickim zakładana jest dalszy wzrost liczby studentów.

3. Płace pracowników sfery budżetowej należy zwiększyć do zapowiadanego poziomu - 106% (ustawa o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej z 1989 roku). Wiemy, że nasz postulat nie może być spełniony natychmiast. Domagamy się jednak konkretnego planu dojścia do tego wskaźnika, a w 1993 roku musi być uczyniony istotny krok w tym kierunku.
4. Oczekujemy uczciwej realizacji zaległej waloryzacji naszych płac za 1991 rok, zgodnie z decyzją trybunału konstytucyjnego (np. w postaci obligacji skarbu państwa). Zaległości te powinny być z mocą wstecz uwzględnione przy obliczaniu emerytur.
5. Domagamy się zagwarantowania środków na wykup od PKP uprawnień do przejazdów ulgowych dla wszystkich pracowników resortu Edukacji Narodowej oraz instytutów naukowych.

KOMUNIKAT

Zespołu d/s Płac Pracowników Sfery Budżetowej Komisji Krajowej NSZZ "S" Warszawa, 16 stycznia 1993r.

W dniu 16.01. 1993r. odbyło się w Politechnice Warszawskiej posiedzenie Zespołu d/s Płac Pracowników Sfery Budżetowej.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Rozdział rezerwy finansowej MEN za 1992r. w poszczególnych uczelniach.
2. Zniżki na przejazdy środkami PKP.
3. Budżet nauki i szkolnictwa wyższego w 1993r.
4. Płace w 1993r.
5. Powołanie Zespołu do Przygotowania Akcji Protestacyjnej.
6. Przygotowanie do zebrania plenarnego Zespołu d/s Płac.

ad 1)

Po poinformowaniu o wysokości limitu pieniędzy na płace z rezerwy MEN za 1992r. na poszczególne uczelnie, podkreślono konieczność ustalenia przez Komisje Zakładowe z władzami uczelni zasady rozdziału tych pieniędzy i wyjaśnienia ostatecznego ich wykorzystania.

Przy okazji, Przewodniczący Zespołu Julian Srebrny, zwrócił uwagę na obowiązek konsultowania ze związkami zawodowymi wszelkich decyzji władz uczelni związanych z rozdziałem pieniędzy.

Przedstawiciele poszczególnych ośrodków poinformowali o sytuacji na swoich uczelniach, z czego wynikał następujący obraz:

- władze n/w uczelni nie poinformowały związków zawodowych tych uczelni o otrzymaniu rezerwy finansowej z MEN:
- WSP Opolo, Uniwersytet Toruński, Łódzka Akademia Medyczna, Uniwersytet Łódzki;
- w n/w uczelniach władze wspólnie ze związkami zawodowymi ustaliły zasady rozdziału pieniędzy pochodzących z rezerwy MEN:
- WSP Rzeszów, Akademia Rolnicza Bydgoszcz, UMCS Lublin, Politechnika Lubelska, Politechnika Łódzka, uczelnie szczecińskie, Politechnika Wrocławska, WSP Olsztyn, Politechnika Częstochowska, WSP Kielce, Akademia Medyczna w Warszawie, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Śląski.

Na ogół stosowano zasadę podwyższania płac zasadniczych w grupie nauczycieli akademickich i przyznania wyższej premii w grupie pracowników nie będących nauczycielami akademickimi. Brano również pod uwagę możliwość podwyższenia płac zasadniczych w grupie pracowników będących na 3 lub 4 lata przed emeryturą. W niektórych uczelniach rozdzielono rezerwy jednorazowo (np. Uniwersytet Warszawski).

ad 2)

Przewodniczący zespołu d/s płac - Julian Srebrny poinformował o przebiegu negocjacji w MEN w sprawie pozyskania ulg na przejazdy środkami PKP dla pracowników sfery budżetowej, podkreślając, że zakończyły się one protokołem rozbieżności i do tej pory nie znalazła ta sprawa rozwiązania, chociaż MEN daje pewne nadzieje na wykupienie zniżek, jednakże nie wcześniej niż w kwietniu.

Po omówieniu różnych stanowisk na temat trybu załatwienia ulg na przejazdy, a to:

- wykupienie zniżek przez uczelnie,
- załatwienie tej sprawy generalnie, sformułowano następujące wnioski:
- ulgi powinny być dla wszystkich grup pracowniczych, a nie tylko dla nauczycieli akademickich,
- należy dążyć do generalnego załatwienia ulg przez związki zawodowe w MEN, a nie indywidualnie przez uczelnie,
- decyzje ostateczne należy zostawić uczelniom.

ad 3)

Zapoznano się z krytyczną oceną KSN projektu budżetu na 1993r., wskazując na powagę sytuacji (5% redukcji liczby pracowników sfery budżetowej, ponad 15% zmniejszenie realnych nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe, możliwość dalszego spadku płac) i konieczność mobilizacji całego naszego środowiska, przekazanie stanowiska KSN w/s sytuacji nauki wszystkim senatorom, radom wydziałów, pracownikom uczelni poinformowanie całego społeczeństwa o groźącym niebezpieczeństwie destrukcji tak ważnych dziedzin życia jak edukacja czy ochrona zdrowia.

ad 4)

Bardzo krytycznie oceniono sytuację płacową w sferze budżetowej podkreślając, że nastąpił spadek płac o ok. 20% w ciągu 1992r. W myśl istniejącej ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń, poziom ich powinien wynosić 90% poziomu w sferze materialnej, a obecnie spadł poniżej 82%, tworząc ponizającą sytuację materialną pracowników nauk, co spowoduje szereg ujemnych skutków.

Przy okazji poruszono sprawę możliwości wdrożenia nowego taryfikatora. Jak się okazało, MEN nie widzi na razie takiej możliwości, ze względu na szczupłość środków finansowych.

Równocześnie niektóre komisje zakładowe informują o podjęciu przez senaty uczelni decyzji o możliwości przekroczenia górnej granicy "widełek" w grupie profesorów. Kol. Julian Srebrny zwrócił uwagę na to, że taka sytuacja nie może mieć miejsca, gdyż jest naruszeniem taryfikatora, a także ustawy o związkach zawodowych.

Słuszne byłoby natomiast przesłanie do KSN propozycji wysokości stawek w poszczególnych grupach pracowniczych, ale po przegłosowaniu ich przez komisje zakładowe.

Kolega z WSP z Opolo poruszył problem łączenia wielu etatów przez pracowników sfery budżetowej, zwracając uwagę na konieczność ustalenia stawki godzinowej za dodatkowe zajęcia. Propozycje dotyczące tej sprawy zostaną przedłożone w najbliższym czasie Przewodniczącemu Zespołu d/s Płac przez przedstawiciela WSP Opolo.

ad 5)

Przewodniczący Zespołu d/s Płac - Julian Srebrny zapoznał zebranych z Komunikatem Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ "S" z 15.01.1993r., informującym o powołaniu Zespołu do Przygotowania Akcji Protestacyjnej (którego organizatorami są kol. Julian Srebrny i kol. Alicja Zielińska), w związku z brakiem rzeczowej reakcji Rządu i MEN na zgłaszane postulaty.

Zapoznano się z opiniami różnych ośrodków na temat przebiegu akcji protestacyjnej 14.12.1992r., z których wynikało, że niektóre uczelnie

Zwracamy się do Komisji Krajowej o zdecydowane poparcie naszych postulatów i działań. Zwracamy się także do naszych kolegów z oświaty i służby zdrowia, licząc na współdziałanie.

Apelujemy do wszystkich Komisji Zakładowych o przedstawienie naszych postulatów Zarządom Regionów. Naszym celem nie jest zabranie pieniędzy komukolwiek. Razem z całą NSZZ "Solidarność" rozumiemy, że tylko zmiana polityki gospodarczej może skutecznie zatrzymać degradację służby zdrowia, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki i kultury. Groźba ta dotyka wszystkich obywateli kraju i może zniweczyć szansę na wyjście z kryzysu. Musimy się jej przeciwstawić.

Za Prezydium podpisał Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ "Solidarność"
Janusz Sobieszczarski

(Łódź, Wrocław, Olsztyn) aktywnie włączyły się w działania, a inne słabo.

Zwrócono uwagę na konieczność współpracy ze studentami i zorganizowanie ścisłego współdziałania, gdyż problemy są wspólne, a takie połączenie może przynieść powodzenie akcji strajkowej.

Kol. J. Srebrny podał następujące propozycje form strajku:

1. prowadzenie strajku w kilku wybranych uczelniach w imieniu całego środowiska,
2. przekazanie wyczerpujących informacji o sytuacji nauki, oświaty i służby zdrowia w środkach masowego przekazu,
3. stworzenie funduszu strajkowego, umożliwiającego przygotowanie istotnej akcji propagandowej.

W dyskusji opowiedziano się za przeprowadzeniem akcji strajkowej, nie podejmując ostatecznej decyzji co do jej formy.

Przegłosowano konieczność jednorazowej wpłaty w wysokości 10.000 zł od jednego członka Związku przez poszczególne Komisje Zakładowe na Fundusz Akcji Protestacyjnej, na konto:

KRAJOWA SEKCJA NAUKI
NSZZ "Solidarność"
Fundusz Akcji Protestacyjnej
Politechnika Warszawska
Plac Politechniki 1
00-661 Warszawa
PBK VIII O-Warszawa 370028-4200

Równocześnie przypomniano o konieczności uiszczenia składek na KSN, na to samo konto, ale z podaniem informacji, jakiego okresu dotyczą.

Na zakończenie dyskusji na temat akcji strajkowej podkreślono konieczność wciągnięcia szkół artystycznych do akcji propagandowej, przemysłowa sposobu zorganizowania procesji pracowników, z uwzględnieniem udziału Senatów uczelni. Ponadto zwrócono uwagę na rolę informacji przekazywanych posłom i senatorom własnego regionu oraz władzom regionu NSZZ "Solidarność", dotyczących problemów nauki, oświaty i służby zdrowia.

ad6)

Na zakończenie posiedzenia podjęto decyzję o zorganizowaniu Plenarnego Spotkania Zespołu d/s Płac w maju br. w Łodzi.

Przewodniczący Zespołu
Julian Srebrny

Redaguje:

Sekcja Informacji
Komisji Zakładowej
NSZZ "Solidarność"
Politechniki Śląskiej